

Szerkesztőség
 Arad, Acsev-palota.
 Kiadóhivatal
 Balv. Regele Ferdinánd 22.
 (József téherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat.)
 Sürgönyeim: Könyv, Arad.
 Telefonszámok
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.
 Egyes szám ára 2 l., vasárnap
 3 l. Buconestiben 50 banival
 több.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egész évre — — — 480 Lel.
 Fél évre — — — 240 Lel.
 Negyed évre — — — 120 Lel.
 Havonta — — — 40 Lel.
 Hirdetések díjazás szerint

Felolvas szerkesztő:

Károly József.
 Cons. I. NICHIN.

Jugoszláviától függ a Balkán békéje.

(Poincaré megígérte, hogy interveniál Rómában.)

Londonból táviratozzák: Ide olyan jelentések érkeztek, hogy az ultimátumot, amelyet Olaszország Jugoszláviához intézett és amely szeptember 15-ikén jár le, meghosszabbították. Főként a Baross-kikötőre és a Deltára vonatkozó tárgyalásokat új alapokon folytatják, még pedig az új olasz javaslatok értelmében, amelyekről még semmit sem közöltek. — Tegnap megérkeztek Rómába a paritásos bizottság jugoszláv tagjai, akik ma tanácskozással gyűltek össze. Hír szerint ezen az ülésen olvassa fel Ribbar jugoszláv képviselő a jugoszláv kormány válaszát Mussolini legutolsó jegyzékére. Ugy olasz, mint jugoszláv körökben optimisztikusan nyilatkoznak a probléma megoldásáról.

sageronak jelentik Belgrádból, hogy Pasic a legutolsó minisztertanácson beszámolt tárgyalásairól és kijelentette, hogy Franciaország és Anglia a legnagyobb érdeklődéssel kísérik a Balkán sulyos helyzetét. Nyilvánvaló dolog, hogy Jugoszlávia elhatározásától függ a Balkán békéje.

Poincaré francia miniszterelnök megígérte, hogy interveniálni fog Rómában aziránt, hogy lehetséges legyen a békés megoldás. A párisi jugoszláv követ azt táviratozta, hogy a fumei kérdés megoldását okvetlenül ki kell tolni. A jugoszláv minisztertanács nem döntött, hanem táviratokat küldött Poincarénak, Nincsic külügyminiszternek és Antonievics párisi követnek. Nincsicnek utasításokat küldtek, hogy mikor terjessze a Népszövetség elé a rapalloi szerződést.

Sassu miniszter és a temesvári kereskedők.

(A spekulatörvény fokozottabb végrehajtását követeli.)

(Saját tudósítónktól.) Mult vasárnap Sassu kereskedelmi miniszter több miniszterkollégájának társaságában Temesvárott időzött. Ott voltak akkor, amikor a svábok kétszáz éves letelepedésük évfordulóját ülték, s így általános feltűnést keltett, hogy egyikük sem mutatkozott a fényes ünnepeken. Távol tartották magukat a svábság történelmi emlékünnepeitől, mintha ezzel is dokumentálni akarták volna azt, hogy a nemzeti kisebbségek örömehez nekik semmi közük sincsen. Természetes, hogy ünnepe távolmaradásuk sokféle kommentálásra adott okot, de még csak magatartásnál is nagyobb szenzációt keltett, különösen kereskedői és iparos körökben. Sassu miniszternek a temesvári kereskedőkről tett nyilatkozata.

Sassu miniszter ugyanis meglepését fejezte ki afőlött, hogy sem Farz Dástanos karthézi iparfejlesztő, sem Popovics Virgil kereskedelmi fejlegelő még egyetlen kereskedőt vagy iparost sem állítottak a spekulatörbíróság elé s hogy elenyésző csekély azon kereskedők száma, akiket a spekulatörbíróság eddig elítélt. Sassu minisz-

ter ezt a jelenséget annak a körülmenynek tulajdonítja, hogy *nevezett urak nem igen teljesítik ebből kötelességüket s így fokozottabb tevékenységre buzdította őket.*

Érthető, hogy a miniszternek ezen kijelentése általános megdöbbenést váltott ki az érdekeltek néi. Csak a helyzet teljes félreismerésére, illetve nérismerésére volt a miniszternek ez a megállapítása. A miniszter ugyanis abban a tévhitben él, hogy a törvény végrehajtását kezelik enyhén, pedig a tény az, hogy Temesvár és a Bánát, úgy mint egész Erdély kereskedelme annyira a régi, szolid szemléletben nevelkedett és működik ma is, hogy még a kormány helytelen pénzügyi, közgazdasági, export-és adó politikája dacára is megmarad a törvényes kereteken belül, s elviseli a legsúlyosabb terheket is, de a régi szoliditását fel nem adozza.

Nem a spekulatörvény szigorú, hanem a kereskedői tisztesség az, amely a csatolt területek kereskedői világát távol tartja a tisztességtelen, meg nem engedett spekulatörbíróságtól.

Évtizedek kereskedői tradíció-

ja, a megingathatatlan kereskedői korrektség az oka annak, hogy itt nem igen akad dolga a spekulatörbíróságnak. Nem ölhette ezt ki eddig semmi és ez a kereskedői korrektség az oka annak is, hogy a kereskedő, nehezen bár és csak súlyos áldozatok árán, de lelkismeretesen teljesíti kötelességét az állammal szemben is.

Ez tény. Ezt le kellett szögeznünk a bánati kereskedelem repulációjának érdekében és reméljük, hogy az illetékesek is ilyen értelemben fogják informálni a minisztert. Mert ahhoz, hogy valaki ítéletet mondjon, előbb alaposan ismernie kell a helyzetet. Sassu pedig nem ismeri.

A kisebbségi iskolák.

(A minisztertanács nem döntött. — A magyar egyházak küldöttsége Anghiescunál. — Mit ír az Adeveru?)

Bucurestiből táviratozzák: A tegnapi minisztertanácson Anghiescun közoktatásügyi miniszter beszámolt a kisebbségi iskolák ügyéről. A miniszter javasolta, hogy már a folyó tanévtől kezdve a kisebbségi elemi iskolák első és második osztályában naponként egy, a többi osztályokban naponként két órán át tegyék kötelezővé a román nyelv tanítását. A középiskolákban románul tanítandó a földrajz, a történelem és a román alkotmány.

Az erdélyi magyar egyházak küldöttsége tegnap Majláth püspök vezetésével a minisztertanács után megjelent Anghiescun közoktatásügyi miniszter előtt és arra kérte, hogy a román nyelvnek a telekezeti iskolákba való bevezetését egy évvel halassza el, mint ahogy az iskolák nem rendelkeznek megfelelő és elegendő számú tanárképzéssel. A miniszter megígérte, hogy a kérelmet jóakarólag fogja tanulmányozni.

A küldöttséget ma fogadja kihallgatáson Braflanu miniszterelnök.

Azok az elvek, amiket hirdetnek, szépek, nemesek, ideálisak, mindenkiben megértésre találók és ha valaki elolvassa a romániai fascista párt programját, önkéntelenül is arra a meggyőződésre jut, hogy ő már régen fascista, mert ezeket a végcélakat és ideális állapotokat tulajdonképpen minden komoly polgár akarja.

A világ Devizaközpontjában.

(Milyen az élet a mai Zürichben?)

(A Közlöny zürichi levelezőjé-
től.) A svájci polgár életmódját a
nagy világégés nem változtatta
meg. Ha az olvasó lelkében a há-
borús nyomorúságok mindennapi
élet ezer gondolata a békevilág em-
lékeire nem borították a valószí-
nűtlenség ködös fátyolát, úgy
könnyen maga elé képzelheti a pe-
dászsan tiszta zürichi Bahnhofstras-
se-t, a maga csillogó üvegű, nyu-
godt, punitán stílusban berendezett
kirakataival, amelyekben a világ
legjobb minőségű, de minden or-
szágok divatjától két-három sze-
zonnal elmaradt konfekció áruai he-
vernek. Mindenből a legjobb minő-
ség, a konfekció és a kispolgáriás
izléstelenségig, ez jellemzi Sváj-
cot, amely a maga aranyvalutájá-
val a világ minden tájáról özö-
nyvel befutó ajánlatokból évekre elő-
re megtöltötte raktárait árukkal.
Egy remekbe készült női prémbun-
dát, amelyet egy évvel ezelőtt
megcsodáltam egy müncheni cég
kirakataiban, most viszontláttam
egy legelső zürichi divatházban.
Hogy a bunda miként került ide,
mikor Németországból ki-, Sváj-
cba pedig beviteli tilalom alatt áll,
az áru, azt a jó Isten tudja. Ami kü-
lönös érzést válthat ki a magam-
fajta rongyosvalutájú idegenből,
az a csörgő arany-, ezüst- és réz-
pénz, amit valamikor mi is mel-
fényzsebünkben hordoztunk. Míg
Németországban a napokban ad-
ják át a forgalomnak a legújabb
500.000 márkás fémpénzt, amiért
ma már nem lehet egy faggyuval
elkészített sültet kapni, addig itt
kétfrankos ezüsttel fizet az ember
egy egyszerűbb, vajjal elkészített
menüért.

Pontban déli 12 órakor megele-
vednek az utcák. Az irodák, üz-
letek, gyárak ontják magukból a
hazasietők ezreit. Egy félóra mul-
va ismét csendesedik minden,
hogy azután pont háromnegyed
kettőkor ismét meginduljon az ára-
dat nyugodt, egyenletes tempóban
a munkahelyek felé.

A svájci kereskedő, ha üzleti le-
velre válaszol, levelének első so-
rában köszönettel nyugtázza a ka-
pott levelet. A svájci sajtóban is-
meretlen a közönséges tónus. Pe-
dig itt is megvannak a politikai
harcok, a szocial-liberális és na-
cional-konzervatívok, a katolikus
és protestánsok között. Jellemző,
hogy a lapok külön hasábokat
szentelnek a betörés- és balesetek
nek. A svájci polgár a betöréses
lopást, a hegycsuszamlásokat kö-
rülbelül egy perspektívából szem-
léli a Ruhr-megszállással, a ma-

gyar korona zuhanásával és a kí-
nai express-vonat megtámadásá-
val. Meg kell említenem, hogy itt
minden, ami szép és jó, az idege-
neké, akiket a propaganda minden
eszközével csafnak be a határokon.
Ez természetes is, hiszen a svájci
tőke, amely a válság következté-
ben a gazdasági élet egyéb terüle-
teiről leszorulva, kénytelen az ide-
genforgalom emelésében keresni
rentabilitását intézményeivel, a
hatóságoktól kezdve, széles népré-
tegeket állít az idegenforgalom
szolgálatába és hoz ettől exiszen-
ciálisan függő helyzetbe. Tehát az
idegen, aki vásárol, meglát, szóra-
kozik — mint ilyen — külsőségek-
ben rendkívül szívesen van fogad-
va, anélkül, hogy valaha is gyöke-
ret verhetne és asszimilálódhatna
a nagyon is zárkózott, konzervatív
svájci társaságban.

Az idegen pedig, aki bármime-
mű munkát szeretne vállalni, már
komoly nehézségekkel találkozik
Svájcban. Ha csak svájci munka-
erővel nem pótolható specialista,
nem is kap vizumot. Ha valaki en-
gedély nélkül munkát mer vállal-
ni, úgy biztos lehet, hogy három
napon belül kiutasítják. A magas
valuta — és a munkaviszonyok-
nak nem ismerése, különösen a
rosszvalutájú országokból, soka-
kat kicsábít, hogy legális vagy il-
legális úton a Svájcban való elhe-

lyezkedést megkíséreljék. Körül-
belül havonta 30—40.000 beutazási
kérvény érkezik Bernbe, amely-
ből bizony vajmi kevés lesz kedve-
zően elintézve. Az engedély nélküli
határátlépések, házasságszédelgés-
ek, csalások légiójából egy eset
különösen sokáig mulattatta a kö-
zönséget. És ez egy magyar laka-
tosnak vállalkozása volt, aki egy
betű írás, egy krajcár nélkül érke-
zett Zürichbe, még pedig úgy,
hogy a budapest—basei expressz
tengelyén tette meg az egész utat.
Zürichben, ahol akkor a legna-
gyobb munkanélküliség dühöngött
— egy fél óra múlva már állásban
volt, hogy egy hét múlva zsuppon
hagyja el a kantonok országát.

Cuno Newyorkban.

(Miért utazott Amerikába a volt
német kancellár?)

Newyorkból jelentik: Cuno
volt német kancellár ide érkezett
és a lapudósítók előtt igen pesszi
misztikusan nyilatkozott Német-
ország jövőjéről. Megismételte,
hogy Németország nem tud har-
menc milliárd arany márkánál
több jóvátételt fizetni. A Chicago
Tribuna szerint Cuno tagadta,
hogy a washingtoni német nagy-
követségi állásra pályázik. A volt
német kancellár kijelentette, hogy
ha a nagykövetségi állást fölaján-
lanák is neki, akkor sem fogadná
azt el. Politikai és gazdasági kö-
rökben mincsenek tisztában Cuno
tulajdonképpen látogatási céljá-
val. A Chicago Tribuna szerint Cu-
no arra a kérdésre, vajjon Német-
ország amerikai kölcsönét akarja

e egyengetni, semmit sem vála-
szolt.

D'Annunzio otthon.

(A költő a kísértetek házában.)

Rómából táviratozzák: Az
olasz kormány D'Annunzionak
adományozta az egyik legszebb
Róma környéki kéjlakot, a Falco-
niert villát. A villát 1584-ben épít-
tette Rufini hiboros, míg később a
Falconieri család szerezte meg. A
villát Pietro da Cortona díszítette
fel alkotásaival. Nagy park veszi
körül és tó, melyet sötét ciprusok
állanak körül. A monda szerint te-
leholdkor egy fehér lány kísértete
jelenik meg a ciprusok között. A
tó tényleg sötét tragédiának volt a
színhelye mintegy harminc év
előtt. A tó vízi liliumai között egy
gyönyörűséges, fiatal leány tete-
mét találták, kinek keze és öle tele
volt virágokkal. Sohasem derült
ki, hogy gyilkosság vagy öngyil-
kosság történt. A háború előtt a
villát egy Mendelssohn nevű né-
met bankár vette meg, ki diákot-
honnak rendezte be német diákok
számára. Az olasz kormány a há-
ború kitörésekor a villát elkobozta
mint német tulajdont, — most pe-
dig D'Annunzionak adományozta.
A villa környékén voltak Cato,
Lucnelus, Maecenes és más előke-
lő rómaiak villái annakidején. —
Ezek az urak azonban a saját villá-
jukban laktak, nem pedig a Men-
delssohnban. D'Annunzio egyéb-
ként már el is hurcolkodott Gar-
dából és Rómába jött, hogy sze-
mélyesen ügyeljen fel új otthoná-
nak restaurálására.

Szomorú arcok.

Írta: Justhné-Baross Katinka.

(III.) Drámai kirakatok is van-
nak, a szücsők sora. Drámai kell,
hogy legyen, mert színházban a
legsomorubb drámai előadás
sem láttam szomorubb arcokat a
nézőtérén, szomorú feleségi és
még szomorubb férji arcokat, mint
itt a prémelek előtt. Egy rövid nut-
ria női kabátka „csak” hatezer
cseh korona. Olcsó, magyarázza a
kereskedő, tavaly kétszerannyi
volt az ára. Egy perzsa kabát
prém gallér nélkül tizenötezer cs.
koronánál kezdődik és a prémgal-
lér magasságánál és áránál végző-
dik. Ez is olcsó magyarázza a ke-
reskedő. Kénytelen voltam neki el-
hinni; lehetetlen, hogy horrensté-
vedést ilyen meggyőző elokvenciá-
val kíséren ember.

Aztán voltak rókák és csincsíl-
lák és hermelinek — de el el erről
a helyről! Ki a szabadba ahol nin-
csenek arzémmel preparált macska
és rókabőrök, olyan macskák és
rókák kik mert kicsit valamivel
odébb és északon szüfettek, na-
gyon sokat kérnek a gereznájú-

kért.

Kint mincsenek ugyan macskák
és rókák, hanem van eleven kato-
nazenekar, ugyancsak eleven, mert
nagy animóval játszik szebbnél-
szebb operákat jobbnál jobban. De
— jobbkéz felé a kiállítás egész te-
rületének hosszában szorosán egy
más mellett felállítják a sör- és
borcsarnokok — mint a sör, mint a
bor — és mindegyik saját zenekar-
ral rendelkezik. Ezek aztán gon-
doskodnak, hogy a szépen elő-
adott operákból ne halljunk sem-
mit. Egy félliter mintasör — há-
rom korona. Már meg sem merem
kérdetni. — mennyi az leiben? —
Sörmintát mindenki vált magához.

A kiállítás területén középen
végig mezőgazdasági gépek. Sem-
mi új, csak néhol újítások. És a te-
rület kellős közepén két harangön-
tő. Egyiknek két, a másiknak há-
rom gyönyörű óriás harangja. —
Melléjük — egészen oldalt — két
szerény harangöntő — hegymő-
götti falusi plébánosok számára
való szerény harangocskákkal.

Az egyik nagy harangöntő min-
denkének, aki a harangok csodála-
tára megáll, harangoz a két nagy

haranggal egy verset. Cseng bug a
harangszó, tényleg mesterien öü-
tött és „összestimmelt” a két ha-
rang.

Amint a másik, a szomszéd, a
három harang tulajdonosa meg-
hallja a harangozást, odaszól rö-
viden és tótul az inasainak: „Ha-
rangozzatok”.

Nosza a három kis fickó kapja
a köteleket és kezdi a három harang-
gal a kontraharangozást. Szól a
három harang gyönyörűen, most
már öt harang bug kitartón, majd-
nem szakadatlanul. Mindkét ha-
rangöntő rák-piros a méregtől,
igaz, hogy meleg is van. Az egyik
cseh — ez már majd violaszínű. a
másik tót, — slovák — ezen lát-
szik, hogy nagyon, de szörnyen
mérgecs. Mivé harangozzák ezek
egymást szeptember tizedikéig, a
mintavásár utolsó napjáig?

Hanem a katonazenekar, a tíz
zenekar és az öt nagy harang ki-
csit sok egyszerre.

Szeptember tizedikén zárul a
mintavásár és mint rebesgetik
örökre. Nem fizeti ki magát. a
költségek nagyok és vevő kevés,
nagyon kevés. Nem fizeti ki magát.

A temesvári Arany János-társaság téli programja.

(Madách-émlékünnepély lesz októberben. A magyar írók indolenciája)

(Saját tudósítónktól.) Sárguló faleveleket kerget az őszi szél. Lassan-lassan végleg befűszöng az ős, s ilyenkor újból indul az irodalmi társaságok kulturát terjesztő, áldásos működése.

A temesvári Arany János-társaság is most készíti elő téli programját s így nem tartottuk érdektelennek terveit illetőleg tájékoztatót.

Dr. Uhlyárik Béla, a társulat finom lelkű, agilis főtitkára hosszasabban nyilatkozott munkatársaink előtt:

— Az Arany János-társaság újult erővel indul neki az új szövegnek. Alapszabályainkat csak a tavasszal hagyta jóvá a miniszterium s így nem igen volt alkalmunk nagyobb tevékenységet kifejteni. Ennek dacára is számtalan pályázatot írtunk ki, melyek azonban nem a várt eredménnyel zárultak. Pályamunka ugyan igen sok érkezett be, de legtöbbször bizonyos illetékes munka.

Igy zenel pályázatra is harmincnál több művet küldtek be, de ezek között egyetlen egyet sem találtunk a díjra méltónak. Még is hosszabbítottuk a határidőt szeptember tizenötödikéig. Pályamunka most is szép számmal jött, de értéküket illetőleg még nem mondhatunk véleményf.

— Közgazdasági pályázatunk is most jár le. Címe: „Erdély és a Bánság szerepe és feladata Nagyrománia közigazdasági életében”. Több pályázó kérelmére a határidőt 1924. évi április 15-ig kitöltük.

— Ami az idei programunkat illeti, elsősorban tervbevetjük, hogy minden hónapban legalább egy irodalmi matiné rendezünk a színházban. Októberben egy nagy szabású Madách-émlékünnepélyt rendezünk, melyen beszeretnénk mutatni *Budtykát* Ákos Kiséró zenéjét, melyet az „Ember tragédiájához” írt. Nagyon örülnék, ha Goga Octavian fordításából — tudtommal most készült el a világhírű tragédia román átültetésében — néhány részletet megismertethetnénk a temesvári közönséggel. Még a napokban írok ez ügyben a kiváló poétának s megkérem, hogy művét erre a célra engedje át nekünk.

— Nem régen Csillag Imre nyug. aradi m. v. főmérnök egy *Faust*-fordítást küldött hozzánk bírálat végett. Nagy munka lesz, de szívesen vállalkozunk rá, mert az első benyomásra is megámulható, hogy a fordítás formailag elsőrangú munka.

— Anyagi eszközökhöz mér-

ten, minden töltünk telhetőt el fogunk követni, hogy a társulat programját megvalósítsuk. Sokszor szemünkre vetik, hogy pályadíjaink csekélyek. Pedig egy novelláért 500 lejt, egy egyfelvonásos darabért 1000 lejt fizettünk. Sajnos, többet nem bír el a büdzsénk. A régi alapszabályok szerint a tagsági díj 5 korona. Természetes, hogy erre vonatkozólag módosítani kell az alapszabályokat. De magasabb tagsági díjak mellett is kénytelenek vagyunk egyes lelkes mecenások pénztárcáját igénybe venni.

— Egy irodalmi folyóirat megindítására is gondolunk. Igaz, ez nehéz probléma. Még sok akadályt kell leküzdeni. Első sorban egy értékes és főleg állandó irógárdáról kell gondoskodnunk. Ez pedig mindaddig lehetetlen, amíg a Bánát és Erdély hivatott írói, zenészei és képzőművészei távol tartják magukat tőlünk.

— Remélem azonban, hogy ez az érthetetlen tartózkodás idővel meg fog szünni és az összes erők együttműködése lehetővé fogja tenni programunk megvalósulását.

Lakók elkezeredett háborúsága

(Pereskedés az eltűnt özvet karkötő-óra körül.)

(Saját tudósítónktól.) Érdekes pereskedés folyik egy aradi nagy bérház lakói között. A hatalmas bérházban hatvanharminc család lakik. Ezek két pártra szakadtak és közel egy hónap óta heves és gyakorta hangos harcot vívnak egymással egy jelentéktelen ügy miatt, amely a régi filty porre emlékeztet. A ház első emeletén egy jó módú uricsház lakik. A család szomszédságában pedig két kisasszonynak van a lakása. A fiatalságukon túl levő kisasszonyok természetükhöz híven gondosan kultiválják a pletykálkodást és mint ilyeneknek a 68 család előtt kellő és megfelelő tekintélyük van. Mindenki fél a nyelvüktől és lehetőleg igyekszik velük a jóbarátságot fenntartani, nehogy az esetleg kiholt pletykák a családok belső nyugalmát megzavarják.

Ezt cselekedte ez a család is, amelynek a kisasszonyok mellett kell laknia. Az egyik kisasszony még egy másik kellemetlen betegségben is szenved; kleptomániás és mint saját maga bevallja, ezt a betegségét nem tudja gyógyítani. A család azonban, hogy békeségben legyen, inkább kisebb-nagyobb összegű áldozatot is hozott és eltűnt mindent a kisasszonyoktól. Ez a törekvés azonban hiábavalónak bizonyult, mert a jóbarátság néhány héttel ezelőtt véget ért.

Az történt ugyanis, hogy az említett családfő vendégségbe érkezett egy fiatal külföldi asszonyka kis gyermekével, aki közel kétszáz korona a családnak. A fiatal

Asszonyt, aki huzamosabb idő óta nem volt Arádon, nagyon sok ismerőse kereste fel, hogy őt és kis gyermekét meglátogassák. Természetes, hogy a látogatók között elsőek voltak az ősz hajadonok, akik a közeli szomszédság révén félnapokat töltöttek az asszonykánál. A szakítás oka közvetlenül az volt, hogy a vendégségbe Aradra jött asszony karkötő órája a látogatók között. Közben eltűnt a szoba asztaláról. Nagyon bántotta ez nemcsak az asszonyt, hanem annak hozzátartozóit is, mert az eltűnt karkötőórát menyasszonyi ajándékuul völégényétől kapta. Mivel néhány nap múlva a vendég eltávozott Aradról, az esetet nem is jelentették be a rendőrségnek és a keresés a lakás minden zugának átkutatásán kívül csak abban nyilvánult meg, hogy az aznap látogatókat megkérdezték, hogy nem látták-e az órát az asztalon? A kleptomániás kisasszony a kérdésre becsületében megsértve érezte magát és nővérel megindította a legelsőharci harcát a szomszédos család ellen, amelyet különben az aradi járásbírósgon is beperelt.

Nem újabb egyesületekre van szükség, hanem a régiékre megerősítésre. Nem néhány újabb elnökre és egyéb címre, hanem arra, hogy minden személyi ambíciót félre téve a már meglévő keretek között minél értékesebbet produkáljunk.

Csak is írónktól, csakis a hivatott, elismert és nem öncsináltá írónktól függ az irodalmi társulatok és pályázataik nívója. Ha csak lakoznak, ha munkájukat közteműködnek, úgy azzá lesznek az irodalmi társulatok amiké lenniük kell; magyar kultúránk mentősvárói. Ha pedig büntös indolenciával cserben hagyják őket, írónkat terheli a felelősség azért, hogy sírásóivá lettek irodalmunknak, hőhéraivá magyar kultúránkának.

Azóta egy hónap telt el, de a karkötőóra körül támadt izgalmak és pereskédések csak most érték el tetőpontjukat. A család a haragos szomszédaiból a kisasszonyok ellentáborát szervezték, amely szűrtében-hosszában azt hirdeti, hogy a karkötő-óra tulajdonképpen nem is veszett el, mert látták a fiatal asszony karján, a mikor az elment és így a be-

csületében megbántott nőnek még több oka van arra, hogy ezért elég tételeit szerezzon magának. A család erre becsületértés miatt ellenpert indított a vénkisasszonyok ellen.

Mivel sem az egyik, sem pedig a másik pernek jogalapja nincs, érdekes salomoni ítéletet kell hoznia annak a járásbírósnak, akinek ezt a bonyolult karkötő-óra-ügyet ítélkezés végett kiosztják. (V. I.)

Tüntetések Fiumében.

(A város új kormányzójának nyilatkozata.)

Fiuméből táviratozzák: Giordino tábornokot, Fiume új katonai kormányzóját a lakosság tomboló lelkesedéssel fogadta. A lakosság nagy része tudta, hogy a Jugoszláviának adott határidő leteltével nagy esemény fog történni, de senki sem várta, hogy Mussolini Fiume annexióját ilyen eklatánsan nyilvánítja ki. A tábornok a vasutállomástól a Palazzo Romanaig diadálmenetben vonult és az egész utvonalon mindenütt „Elen Mussolini! Elen az annexió! Elen Giordino tábornok!”-kiáltások hangzottak. A tábornok a Palazzo Romana erkélyéről beszédet mondott a tömeghez, amelyben tolmácsolta Olaszország és Róma üdvözlését és szeretetét.

— Nincs hatalom a világon — mondotta a tábornok, amely a hiálós ítéletet kimondaná Fiume felett, mert a kormány ujászületve akarja látni Fiumét. Nekem ez a célom.

A beszédet dörgő üdvrivalgás fogadta. Egész a késő éjszakai órákig tartott Fiumében a dalolás és az utcák oly népesek voltak, mint a nappali órákban.

A temesvári tiszti casino-étterem ujászületése

Temesvár, ez az amerikai módon fejlődő emporium, melynek idegen forgalma állandóan emelkedik és ahol a lehetetlen lakásviszonyok miatt nagyon sok család szorul vendéglői étkezésre, éppen vendéglői téren nem áll azonban fokon, melyet joggal megkívánhatunk. Alig van egy-két helyiség, mely méltán megérdemli az étterem elnevezést.

Ezen a nagy érezhető hiányon fog segíteni a tiszti kaszinó éttermének újbóli megnyitása. A helyiséget a kor kívánakainak megfelelően gyönyörűen átalakították. Nagyszerű köntösben várja a megnyitás napját. Modern, célszerű berendezés, a lehető legnagyobb kényelem és elegancia fogadja majd az elite közönséget. Hogy a konyha kitűnő lesz, az nem szorul külön boharangozásra, ha megemlítjük, hogy annak vezetése a joggal híres Erdélyiek kezében van.

Kifogástalan nyereszalatok és elsőrangú italok különlegességét képezik az új étteremnek, melyben a pontos, kifogástalan kiszolgálás iránt szakszerű vezetése biztosítja. Temesvár előkelő közönségének s idegeneinek végre lesz olyan helyük, ahol igazán jól és amellyel jutányos áron étkezhetnek. Az új tulajdonosoknak köszönet jár, hogy költséget nem kímélve olyan éttermet létesítettek, mely méltó Temesvárhoz és amelyre már régóta szükség volt.

Sulyos vádak egy temesvári rendőrkormányos ellen

(Buzica Joan gyárvárosi komiszárius visszaélései.)

(Saját tudósítónktól.) Hónapok óta suttognak róla, sőt most már már erősebben hangoztatják, hogy Buzica Joan, a temesvári gyárvárosi rendőrség vezetője súlyos visszaéléseket követett el, melyek nemcsak méltatlanná teszik a rendőrtiszt állásra, de egyenesen ügyvézi beavatkozást követelnek.

Buzica, aki a regátból került Temesvárra, számtalan, súlyosabbnál súlyosabb visszaélést követett el. Eltekintve attól, hogy előkelő polgárokat este 6, sőt 7 órára idézett maga elé s nem tűrt ügyvédi közbenjárást, számtalan esetben s különösen nőket idéztetett be este 8. sőt 9 órára hivatalos helyiségébe.

Ismerünk egy esetet, amikor egy tizenhatéves leányt hétfőn át rendelt magához és nem adta ki okmányait, csak azért, hogy újból és újból beidézhesse. A szegény leányt végre megsajnálta az egyik rendőrségi tisztviselő és a saját felelősségére kiadta az okmányokat. Természetes, hogy Buzica ezért szemrehányásokkal illette.

Buzica ezenkívül számtalan esetben letartóztatott embereket és jogtalanul napokon át ott tartotta őket a rendőrségi fogdában. Rácz István, Simon János, Szabó Róza, Kiss Mihály napokon át illettek a rendőrségi fogdában, míg őket egy másik rendőrtiszt kiengette. Megjegyzendő, hogy ügyvézi engedély nélkül senki sem tartatható 24 órán túl a rendőrség fogdáiban. Buzica minden felhatalmazás nélkül, ártatlan embereket zárt le napokon át.

Hogy felpofozta a neki nem fetsző egyéneket, az napirenden volt, de jóformán napirenden volt nála védetlen nők inzultálása is. B. Sándornét arra kényszerítette, hogy egy barátjának odaadja magát. A mikor erőszakos fellépésével célt ért, ő maga is visszaélt helyzetével és hivatali hatalmával. Merény letet akart elkövetni Sch. Emilnén, egy 65 éves asszonyon. A szobában tartózkodó másik nőt kilökte, az asszonyra rázárta az ajtót, majd ledobta. A nő azonban védekezett és olyan lármát csapott, hogy kénytelen volt a támadást abbahagyni. Később megkérte őket, ne szóljanak senkinek az esetről.

M. Rózi lakására a Kora reggeli órákban erőszakkal behatolt, s kirántott karddal akarta szeretőjévé tenni. Egy másik alkalommal, szintén reggel behatolt a lakáshoz s a nő legnagyobb megrökönyödésére levetkőzött és lefeküdt az üres második ágyba. M. Rózi kénytelen volt kiszaladni s a háziasszony nál védelmet keresni. A rendőrkormányos kitalálta magát, felöltözött s mint aki jól végezte a dolgát — eltávozott. Özv. K-nét is több ízben attackirozta.

A most elmondott esetek csak egy töredékét adják Buzica visszaéléseinek. Kitűnik ez már abból is, hogy egyik alkalmazottja: Bosaraghe Nikoláj, a kit sietett Temesvárról eltávolítani, tanuk előtt kijelentette:

— Ha én egyszer kinyitom a számat, úgy Buzica két órán belül az ügyészégen van.

Szemébe is mondotta ezt Buzi-

cának egy tanu jelenlétében. — Ugyanígy nyilatkozott egy Popovics nevezett gyárvárosi lakos is. A temesvári rendőrség mindenkor hivatásának magaslatán állt. Tiszteesség, megvesztegethetetlenség jellemezte minden egyes tagját. A kötelességteljesítés mintaképei voltak. Csak elvétve fordult elő egy-egy eset, amely azonban rögtön a kellő megtorlásban részesült.

Eppen erre való tekintettel dr. Liuba Valér rendőrprefektus felhívást intézett a lapok útján a város polgárságához, hogy minden egyes visszaélés esetében azonnal tegyenek jelentést. Mi eleget tettünk ezennel eme felhívásnak, megírjuk, a miről személyesen meggyőződünk s most már az illetékes hatóságokra bizzuk az ügy további elintézését.

Hogv áll a len?

Szept. 18-án 100 leleért adtak nálunk:

2.59 svájci frankot.
7.94 francia frankot.
8.300 külföldi magyar koronát,
12.500 tényleges magyar koronát,
14.600 belföldi magyar koronát,
33.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.5250 frankot
Parisban 8.10 frankot
Budapestben 9300—10600 kor.-t
Bécsben 31.500 osztrák koronát
Berlinben 65.000.000 márkát
Prágában 15.50 szokolt
Belgrádban 42.75 dinárt
Newyorkban 46.75 centet
Londonban 1 font 980 lel.

Irodalom, művészet

A temesvári színház műsora a nyári szinkörben. Szerdán 8 órakor: Három a tánc. Pásztor Ferike felléptével. Csütörtökön 8 órakor: Aranymadár. Lengyel Irén és Sárvay Rózi felléptével. Pénteken 8 órakor: Cyrano de Bergerac. Fekete Mihály felléptével. Szombat 8 órakor: Bajadér. Zöldhelyi Anna vendégfelléptével. Vasárnap délután 3 órakor: Elefánt. Este 8 órakor: Hollandi menyecske. Zöldhelyi Anna vendégfelléptével.

A Drótos-tó-reprizt hozta hétfőn este a temesvári színház, egész szent látogatott nézőtér előtt. Már a multkor megirtuk, hogy régi, agyonjátszott operettekkel nem lehet Temesvárot házakat csinálni. Az előadás vontatott, unalmas. A zenekar nem megfelelő. Erre pedig a temesvári közönség mindenkor nagyon kényes volt. Az együttesből ki kell emelnünk Rassay kabinetalakítását. És végül egy kérdés: miért nem dirigál Kovács karmester? (dr.)

Aradi színház hírei. Az aradi színház drámai személyzete nagyban készül Jókai Mórnak kiváló regényéből. „A fekete gyémántokból” átalakított színműnek előadására. A fekete gyémántok színpadi feldolgozása Hevesi Sándor munkája és a budapesti Nemzeti színházban osztatlan siker mellett került színre. A darabot Aradon Darvas Ernő rendezzi és ez alkalommal lép fel az új szezonban először Kálmán Sári. —

A husz év előtti színházi közönség kedvelt operettje volt a „Newyork szépe.” Az aradi színház most ezt a darabot Győző Alfréd rendezésében felújítja. A bonviván szerepet Mészáros Béla játsza benne, aki ezuttal jut először nagyobb énekes szerephez. — Az igazgatóság a kereskedő közönségre való tekintettel a pénztári órákat megváltoztatta és lehetővé tette, hogy a déli órákban is legyenek jegyek kaphatók. A mai naptól kezdve ennél fogva délelőtt 10-től 1-ig és délután 3-tól 5-ig lesz nyitva a színházi pénztár. — A cigányszerzem kerül csütörtökön előadásra Aradon. Az előadás érdekessége, hogy Jonel szerepét ezuttal először játsza Kertész Vilmos tenorista. A többi szereplők a régi maradnak. — „A Négy frakk.” Lakatos Lászlónak vigjátéka, a hét újdonsága. Az érdekes meseszövevényű darab pénteken kerül bemutatásra és az egész prózai személyzetet foglalkoztatja. A Négy frakot Darvas Ernő rendezzi. — Az operát kedvelő közönség a szezonban szombaton jut először magasabb zenei igényt kielégítő élvezethez. Az igazgatóság az első opera előadásul a Hoffmann meséit tűzte ki, a főszerepekben Z. Várady Margittal, Róna Dezsővel és Kertész Vilmossal. Miklóst Kovács Kató játsza.

Temesvári színházi hírek. Pásztor Feri játsza szerdán este a nyári szinkörben a „Három a tánc” fő női szerepét. — Sárvay Rózi és Lengyel Irén felléptével a nyári szinkörben először kerül színre az „Aranymadár” operett csütörtökön este 8 órai kezdettel. — A „Cyrano de Bergerac” verses dráma. Rostand leghíresebb remekét újítja fel a magyar társulat péntek este disz előadás keretében. Roxant Fekete Irén, Quiche gróftól Sipos Zsigmond, Christian Horváth László, Cyrano Fekete Mihály játsza. — Zöldhelyi Annával és Sárvai Rózsival a „Bajadér” szombaton kerül színre Zöldhelyi Anna, a Fekete társulatnak tavalyi primadonnája lép fel a héten a nyári szinkörben először. Szombaton este 8 órai kezdettel a Bajadér operettben nyílik alkalma a temesvári közönségnek először látni a szépséges primadonnát. — Vasárnap délután a Nyári Szinkörben a nevetető és kedves bohózat az „Elefánt” kerül színre Fekete Irén, Horváth László, Lisztavné, Zilahy Sipos Zsigmond és Fekete Mihály játsszák a vezető szerepeket. A délutáni előadás 3 órakor kezdődik. — Este 8 órai kezdettel Zöldhelyi Anna vendég szereplésével „Hollandi menyecske” kerül színre ez idén először.

Fotószalon. Weisz Lipót fotószalonja Sir. Bratianu 12. (Weitzer utca 10.) Gyermek-, portrait és interieur-felvételek a legszebb kivitelben eszközöltenek.

A temesvári Zenebarátok Társasága mintavásár hangversenyei. A Zenebarátok Társasága az áruminta vásár alkalmából e hó 25-én és 28-án a tiszti kaszinóban két nagyszabású szimfonikus hangversenyt rendez a következő műsorról: Mozart A-dur hegedűverseny zenekarral, szólista Schwenk Marta, aki külföldi tanulmányai után ezuttal először lép fel. 2. Haydin G-dur szimfonia. 3. Weber Büvös vadász nyitánya. Vezényel Neubauer Gida. A tömeges látogatókra való tekintettel ajánlatos a jegyeket a Bánát Hirlapirodában idejében megváltani.

A Hamburg American Line hajóstársaság megkapta Arad városra és Aradmegyére az autorizációt.

Hosszu hónapok óta súlyos csatákat vívtak a különböző hajóstársaságok a belügyminiszteriumban az aradvárosi és az aradmegyei autorizációért. Romániában az egyetlen hely Arad, ahol egyik hajóstársaságnak sem volt ezideig belügyminiszteri engedélye és miután a vegyes lakosság körében minden időben élénk hajlandóság nyilvánult meg az eltávozást illetően — érthetőnek bizonyult az az óriási küzdelem, amit a hajóstársaságok az autorizáció elnyeréséért folytattak. A belügyminiszter tökéletesen tájékozva van az itteni viszonyokról és döntése azért esett a „Hamburg American Line” hajóstársaságra, mert úgy vélte, hogyha már mindenképpen távozni öljajtanak bizonyos elemek, legyen legalább az a megnyugtató tudata, hogy a távozók sorsát a legrégebb, legnagyobb és a tapasztalatok szerint a legemberségesebb hajósvállalat gondjaira bízta.

Az autorizáció elnyerésével kapcsolatosan ma Aradra érkezett Lazarovitz Lázár a Hamburg American Line romániai és bulgáriai vezérképviselője, hogy engedélyt bemutassa a hatóságoknak. Munkatársunk felhasználta az alkalmat, hogy Lazarovitz urhoz itteni szándékait illetően kérdést intézzen:

— Évek óta Timisoaran van a központi irodám és nagyszámú alkalmazottaim segítségével onnan intézem a távozni szándékozók ügyeit. Vezérelvem az abszolút korrekt, emberséges bánásmód, Hivatalnokaim legfőbb kötelességét az képezi, hogy lelkiismeretes, udvarias bánásmód révén megnyugtató hatással legyenek mindazokra, akik ily hosszú ut előtt érthetően nyugtalan lelkiállapotban vannak. Akik a Hamburg American Line vonalain utaznak, azok az irodámban gyülekeznek és innen az én hivatalnokaim felügyelete és személynélves kalauzolása mellett utaznak a kikötőbe. Hivatalnokaim mindaddig a kikötőben tartózkodnak, amíg a behajózás megtörténik. A Hamburg American Line társaság 86 darab kitűnően felszerelt német gyártmányú hajóval rendelkezik. A vezetőség nagy súlyt helyez reá, hogy különösen a III-ik osztályú utasok kényelmes elhelyezkedésükön kívül kitűnő ételmezést kapjanak.

— Most, hogy Arad városra és Aradmegyére is élveztem az autorizációt, ugyanazt a rendszert vezetem be, mint Timisoarán. Aradi képviselőm részére rövidesen sikerülni fog megfelelő iroda helyiséget szerezni és addig is, míg ez megtörténik, Pichler Sándor papirkereskedésében, a színházzal szemben lesz az ideiglenes helyiségem. Az összes elutazók teljesen díjtalanul itt nyerhetnek felvilágosítást.

Itt említjük meg, hogy a Lazarovitz cég bírja Románia területére a nemzetközi menetjegyiroda kizárólagos képviselőt is és természetesen ebben az irányban is megkezdte elődejeül a működését.

Az utazó közönség érdekében közöljük azt is, hogy az aradi fiók

vezetésére két kiváló szakember, Brasay Ernő és Fischer Emil biztattak meg, akiknek ezen a téren szerzett tapasztalataik kellő garanciát nyújtanak.

Lánczy Leóné kilakoltat.

(Sógornők harca egy lakásért. — Lakásügyből bűnügy.)

(A Közlöny budapesti tudósítójától.) A „Neues Pester Journal“ egy olyan kilakoltatásról ír, amely általában feltűnést kelt budapest előkelő köreiből. A feltűnést keltő eset hősei Lánczy Leó özvegye, az aradi származású Lusztig Janka és sógornője, Lánczy Gyula egyetemi tanár özvegye. Lánczy Leó hatalmas vagyonát tudvalevőleg az özvegye örökölte. A hagyatékhoz tartozott a Nagy János-utca 17. számú ház is, amelyben Lánczy Leó fivérének, Lánczy Gyula egyetemi tanárnak özvegye évtizedek óta lakik. Lánczy Leó életében az egyetemi tanár özvegye nem fizetett házbért. Végrendeletében egy intézkedett Lánczy Leó hogy az özvegy még egy esztendőig lakhatik a lakásban, azután a rendelkezési jog Lánczy Leónéra illeti, aki nemrég szösz szerint végrehajtotta a végrendeletet. Az esztendő leteltével özvegy Lánczy Leóné horribilis házbért követelt a lakásért, amelyet az egyetemi tanár özvegynek nem nevezhető helyzetben levő özvegye nem fizethetett meg. Lánczy Leóné erre felmondta a lakást és tíz millió koronáért egy gyárosnak adta ki. A lakáshivatal úgy döntött, hogy özvegy Lánczy Gyulánénak november elsején ki kell mennie a lakásból. A lakásügynek bűnügyi jellegű következménye is van. Minthogy Lánczy Leóné sógornője lakását ennek távollétében kivittatta és megmutatta az új bérlőnek, özv. Lánczy Gyuláné magánlakásért ért feljelentette sógornőjét.

Rend Spanyolországban.

(Uj offenziva kezdődik Marokkó ellen.)

Madridból táviratozzák: Rivera tábornok nagy eréllyel szervezi a rendet. Az új rendszerben csak egyedül Rivera a felelős miniszter, akinek rendelkezési törvényerejűk. A Biaritzban időző Alba volt külügyminiszter németbarátsággal vádolja az új rezsimet. Egy verzió szerint Rivera kijelentette, hogy a háboruban francia-barát volt és meg is kapta a becsületrendet, a melyet büszkén visel. A másik híresztelés szerint pedig arra a kérdésre, hogy francia- vagy németbarát-e, a következőleg felelt: *spanyolbarát vagyok*. Rivera tábornok rendeletben utasítja a közhivatalnokokat, hogy 9-től 2-ig pontosan a hivatalban tartózkodjanak.

Madridból táviratozzák: Primo de Rivera tábornok ide érkezve kijelentette, hogy *Spanyolország haladéktalanul offenzívát kezd Marokkóban*. A belpolitikáról szólva megjegyezte, hogy az újonnan alakítandó parlament Spanyolországban alkotmányt fog adni. Éles különbséget tett az általa vezetett mozgalom és a fascizmus között. Kijelentette végül, hogy a rend fenntartására 450.000 főből álló külön hadsereget akar toborozni. Királyi dekretummal valamennyi kormányzót elmozdították állásától. Az ostrom állapotot megerősítették, az alkot-

mánybiztosítékokat felfüggesztették.

Párisból táviratozzák: A Havasügynökség jelentése szerint a spa-

A temesvári mentők

beszüntetik működésüket.

(A közönségtől függ a társulat további sorsa. — Új otthonat kell építeni.)

(Saját tudósítónktól.) Az összes emberbaráti intézmények között messze kimagaslik az önkéntes tűzoltók és az önkéntes mentők testülete. Temesvárott ugy az egyik, mint a másik, nemes hivatásának legmagasabb fokán áll, de a míg az önkéntes tűzoltók megfelelő otthonokkal s a kellő felszereléssel rendelkeznek, a mentők működését jóformán teljesen lehetlenné teszi a szükséges helyiség hiányát.

Prohászka Ede vezérigazgató, az önkéntes mentőtársulat elnöke ez a kitünő emberbarát a sajtó képviselői előtt színes szavakkal ecsegett a mentőtársulat szomorú helyzetét, mely ma már annyira súlyos, hogy az intézmény *a folyó év végével kénytelen működését beszüntetni*, ha a lakosság nem gondoskodik arról, hogy mielőbb megfelelő elhelyezést találjon.

Személyesen meggyőződünk róla, hogy a mostani „helyiségben“ lehetetlen a további működés. Egy sötét kis szobácska áll a mentők rendelkezésére, melyben még a szükséges irászatokat sem tudják elhelyezni. Nincsen hely az inspekciósok részére, nincsen hely az ambulánsok kezelésére. A mentőautó hóban, esőben kint áll az utcán, szintugy a kocsi, mert nincsen garagé, nincsen kocsiszin. A kocsisok a város különböző részeiben laknak. Este 8 órakor hazamennek. Ha valami szerencsétlenség történik, előbb az egyik inspek-

Aranyfogu apa kerestetik.

Egy különös apasági per története.

Bécsből jelentik: A bécsi lapok egy kalandos apasági per történetét írják meg. A bécsi gyámhatóság egy Klein Frigyes nevű egyéves gyermek képviselőjében keresetet adott be Grósz József ismert bécsi kereskedő ellen, különösképpen azt állítván, hogy Grósz a Klein apja. A kereset a csecsemő anyjának, egy nevelőnőnek vallomása alapján, aki azt állította, hogy a kereskedőt a Népliget egyik vendéglőjében rendezett táncmulatság alkalmával ismerte meg. A hölgyválasz folyamán a kereskedőt kérte föl a táncra. — A shimmyből rokonszónves ismerkedés jött létre, amely két nappal később egy külvárosi szállodában folytatódott. A leány azután, hat hónapig nem látta a férfit, amíg véletlenül összeakadt vele a schönbrunn parkban. Ez volt a harmadik találkozás. A férfi szörnyen elcsodálkozott arra a közlésre, hogy ő a leendő gyermek apja. A nevelőnő az apai szeretetet a járásbíró előtt akarta kikényszeríteni. A kereskedő körömszakadtáig tagadta az egész kalandot. Nem is

nyol határon fekvő Haute Pyrenne megyébe érkező spanyol utasok szerint a volt minisztereket letartóztatták.

ciósnek tiakkerbe kell ilni, hogy a kocsi elhozza, a kinek a Józsefvárosi istállóba kell mennie a lovakért.

A helyzet tarthatatlan. A mentők működése kérdésessé vált! Itt az ideje, hogy Temesvár egész közönsége, tekintet nélkül társadalmi helyzetre, ugy vagyoni állapotra minden erejével megakadályozza ennek a nélkülözhetetlen intézménynek a megszűnését. A Bányászati fővárosa, egy több mint 100.000 lakossal bíró város, melynek annyi gyára és egyéb iparvállalata van, nem lehet elmentők nélkül. Ezt a város is belátta és ingyen telekről gondoskodott, melyen a mentőtársulat új otthonát felépítheti.

Hinni akarjuk, hogy Temesvár közönsége tudni fogja kötelességét. Most azonban nem arról van szó, hogy csak azok adjanak, akik mindég az elsők között vannak, ha nem *mindenki*, mert hiszen a mentőtársulat is mindannyiunké, gazdagé, szegényé egyaránt. Ne felejtsük, hogy „mindnyájunkat érhet baleset“, mely halálossá válhat, ha a mentők segítsége idejében meg nem érkezik.

Senkinek sem szabad az adakozás listájából hiányozni. Számon fogjuk tartani az adakozókat, de különösen azokat, akik kivonják magukat kötelességük teljesítése alul.

A mentőtársulatnak ez ügyben kiadott felhívását holnapi számunkban hozzuk.

keresett soha ilyen ismeretséget, mert boldog házas. S különben sem volt soha abban a bizonyos népligeti korcsmában sem bármiféle szállodában. Ezzel szemben az anya ragaszkodott hozzá, hogy a kereskedő az, akivel a táncmulatságon ismeretséget kötött, mert ha tározottan felismeri aranyfogáról és kék felöltőjéről, amelyet akkor is viselt.

Fölvonult egy sereg tanu, közöttük egy rendőr, aki határozottan kijelentette, hogy a kereskedőt annakidején látta a vendéglőben. Egy női tanu szerint a póruljárt nevelőnő akkoriban arra a kérdésre, hogy miért ment a bál után két nappal ujdonsült ismerősével a szállodába, azt felelte, hogy *mit meg nem tesz az ember, csak hogy foktótó alá jusson*. A perdöntő bizonyítékot mégis a szorongatott kereskedő szolgáltatotta. Egy közismert fogorvossal bebizonyította, hogy csak négy hónap előtt csináltatta aranyfogát. A kritikus északára pedig alibit bizonyított. Valami labdarugó egyet lakomáján volt. A bíróságnak fött a feje az ellentétes adatok keresztüztében, végre is kellő bölcsességgel úgy határozott, hogy ha nem volt

aranyfog, nincs apaság és ennél fogva az egyéves felperesést elutasította keresetével.

HIREK.

— **Kompromisszum a magyar kölcsön ügyében.** Budapestről táviratozzák: Genfi hiraadás szerint a jóvátételi bizottságban nagy hajlandóság mutatkozik a magyar jóvátételi követelések teljesítésének hosszabb ideig való felfüggesztésére. A Népszövetség jóvátételi bizottságában a magyar kérdésben kompromisszum terve merült fel. A kompromisszumról hivatalos híven a Magyar Hirlapnak azt jelentették ki, hogy erről hivatalos közlés még nem érkezett, a bír valódiságában azonban nincsen ok kételkedni és amennyiben ez való lenne, ugy megállapítható, hogy Magyarországra nézve sokkal kedvezőbb a helyzet. A kompromisszum a kölcsön ügyében a májusban ismertetett angol-olasz és a diadalmaszó franczia-kisantant állásonnól között lenne megtalálható. A kompromisszum lényeg nagy lényessé vinné előre a magyar kölcsön ügyét.

— **Női Kabát szöveteiket Strasernál vásárolhat a legolcsóbban.**

— **A német néppárt Stresemann mögött.** Berlinből táviratozzák: A néppárt birodalmi bizottsága Stresemann kancellár fejtegetése és Poincaré vasárnapi válasza után kijelentette, hogy a néppárt tömör sorokban áll Stresemann politikája mögött és korlátlanul megbizik benne.

— **Adakozás.** B. Károly aradi mérnök a radnai templom javára 100 lejt, Sik tűzoltó családja részére 30 lejt adományozott.

— **Katonai ellenőrző szemle.** A femesvári hadkiegészítő parancsnokság felhívja mindazokat, akik 1877—1898. években születtek, hogy október 15. és november 30. között megtartandó katonai ellenőrző szemlén jelentkezzenek. Mindazokat, akik a jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a törvény értelmében megbüntetik. A jelentkezések helyét és idejét később teszük közzé.

— **Jomkipur.** A temesvári Belvárosi zsidó templomban a Kol Nidré szerdán este 7 órakor, a délelőtti istentiszteletet csütörtökön reggel 8 órakor kezdik. A gyárvárosi templomban szerdán este fél hét órakor, csütörtökön reggel fél nyolc órakor kezdődik az istentisztelet. Csütörtökön délelőtt 11 órakor Maszkir, a melyet Singer Jakab dr. főrabbi német nyelvű hitszónoklata előz meg.

— **Uj párisi német nagykövetség követelnek.** Berlinből táviratozzák: A szocialista „Vorwärts“ és a centripárti „Germania“ azt követelik a kormánytól, hogy új nagykövetséget nevezzen ki Párisba, aki rendes diplomáciai érintkezést tartson fenn a francia kormánnyal.

— **Betiltott antiszemita kongresszus.** Bucurestből jelentik: A bukovinai Campelung városban az antiszemiták országos kongresszust hívtak össze, amelyet a kormány betiltott. Ennek dacára Cuza és Codreanu megakarják tartani a kongresszust és megérkeztek Campelungba. A hatóságok nagy előkészületeket tettek, hogy minden rendezvényt megakadályozzanak. A zsidó kereskedők bezárták üzleteiket.

— **Házasság.** Deutsch Rózsika és dr. Rafael Miksa folyó hó 23-án déli 12 órakor tartják esküvőjüket Str. Cloșca (Szt. László-utca) 9. levő lakásukon. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Béreljen Kerpel könyvtárában**

— **A telefoniák befizetése.** A temesvári postafelügyelőség felhívja a temesvári telefonelőfizetőket, hogy az októberre esedékes telefonelőfizetési díjakat saját érdekükben fizessék be. Erre a célra a főposta nagy termében szeptember 25—30-ig külön befizetési helyet nyitnak.

— **Villámesapás az olasz zászlóba.** Athénből táviratozzák: A korfui erőd tornyába kitűzött olasz zászlóba belecsapott a villám és azt elhívasztotta.

— **A letartóztatott állatorvos.** Szekeres Árpád temesvári állatorvos ellen az ügyészség elkészítette a vádiratot. A vádirattal még holnap foglalkozik a vádtanács, amely egyuttal dönt Szekeres Árpád fogvatartása felett.

— **Hat éves gyermekek felvételük az első osztályba.** Mai számunkban megírtuk, hogy a temesvári állami elemi iskolák igazgatói tegnap tartott értekezletükön akként döntöttek, hogy a folyó tanévben nem veszik fel a hat éves gyermekeket az elemi iskolák első osztályába, hanem a múlt iskola évben végzett tanulókkal megismételtetik azt az osztályt, amelybe jártak. Ma azonban rendelet érkezett a közoktatásügyi miniszteriumtól, hogy az elemi iskolák első osztályába már hat éves korú gyermekek is felvételők, így a temesvári elemi iskolák is megkezdtek a beíratásokat az első osztályba.

— **Nem kötelező a diákoknak az egyenruha.** Bucurestből táviratozzák: A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a középiskolák növendékeinek egyenruha viseléséről szóló rendeletét hatályon kívül helyezik úgy, hogy ebben az évben nem lesz kötelező az egyenruha viselése.

— **Halálozás.** Hétfőn este meghalt Zwirn Mór Temesvár közbecsülésben álló polgára. Az elhunyt évekig volt a kávéosok ipartestületének titkára s mint ilyen a kávéipar fellendülése körül nagy érdemeket szerzett. 59 éves volt. Temetése szerdán dé. e. 10 órakor megy végbe a Bátorry-utca 5. számú gyászszobából.

— **Szédülés és fejfájás igen gyakran a belek rendetlen működésének eredményei és rögtön elmúlnak, ha Kopro-lal, az ideális, jóízű csokoládé hűsítővel szabályozzuk székletünket.**

— **Dr. Major, a poliklinika főorvosa** rendeléseit főrbetegeknek Piata Unirii (Dombtér) 9. alatt megkezdte. Rendel 3—5.

— **Hírek az aradi rendőrségről.** Az éjszaka folyamán az aradi államrendőrség razziat tartott és mintegy tizenöt gyanús egyént állított elő. Megindult ellenük az eljárás.

— **Ispas Illés** feljelentést tett a rendőrségen, hogy fehér bőr bundáját és ezerötzszáz lei készpénzét ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Halál az utcán.** Tegnap délután Vagner Adolf aradi lakos az utcán összeesett és meghalt. A helyszínen megjelent dr. Popoviciu Aurél hatósági orvos és megállapította, hogy a szerencsétlen embert szívizélhűdés ölte meg. Holttestét lakására szállították.

— **Talált kulcsok.** Arad egyik utcáján több kulcsot találtak. Az igazolt tulajdonos jelentkeztek az „Aradi Közlöny“ szerkesztőségében.

— **Kik váltottak ipart?** Az aradi pénzügyigazgatóság felszólítja azokat, akik április után váltottak ipart, hogy deklarációjukat nyolc napon belül nyújtsák be az adóhivatalba.

— **Halálos végű éhségtüntetés.** Breslauból táviratozzák: Szászország több városában a tömeg meghorogta az élelmiszerüzleteket és az elősiető rendőröket közporral és dorongokkal fogadta. A rendőrség több helyen sortűzet adott. A beérkezett jelentések szerint a halottak száma tizenkettő. Sok ember megsebesült.

Sport.

— **Elhalasztották a bánáti autóversenyt.** Szeptember 20., 21. és 22-re tervezték eredetileg a bánáti autóverseny megtartását, amelyet a trónörökös részvételével folytattak volna le. A trónörökös kabinetirodája ma táviratilag értesítette Vlád Viktor temesvári sportkerület elnökét a trónörökös egyenes kívánságáról, hogy az autóversenyt októberben tartsák meg. A trónörökös a kisantant olimpiádjának megnyitására szeptember 23-án Temesvárra érkezik. A kisantant olimpiádját két napra, szeptember 23. és 24-re tervezték, a trónörökös kívánságára egy napra redukálták a verseny időtartamát, amelyet szeptember 23-án tartanak meg.

LEGUJABB.

Az olaszok csalódtak Angliában.

— **Rómából táviratozzák:** Miközben a Népszövetség nagy elégtételrel fogadja az olasz-görög konfliktus békés megoldását, az egész olaszországi sajtó csalódottan fordul Anglia ellen, mert csak ennek nyomására kényszerült Korfú kiürítését megigérni Olaszország. *Mussolini* lapja, a *Popolo d'Italia*

vezércikkében fenyegetően mondja a hagyományos angol-olasz barátságot, mert Anglia a Földközi tengeren Görögország mögé helyezte Olaszországot. A *Secolo* és a *Corriera della Sera* szintén panaszkodnak Angliára és a Népszövetségre.

Kruppot kiengedték a fogságból.

— **Berlinből táviratozzák:** Kruppot, a franciák által letartóztatott német gyárost kiengedték a fogságból és megengedték, hogy a fogház

közelemben lakjék. *Schmeidt* fogház igazgató lakását erre a célra átala kítják.

Leverték a kínai rablóbandát.

— **Pekingből táviratozzák:** A már több esztendeje garázdálkodó utas rabló bandát sikerült megrendszabályozni. A küzdelem során a kato

naság hétszáz rablót megölt. Négy száz külföldit szabadítottak ki a rablók karmaiból.

Közgazdaság.

Ujabb emelkedések Zürichben.

A svájci frank fokozatos értékcsökkenése ma tovább folytatódott és a nemes valuták eddig még elő nem fordult árakat értek el. Két hét óta Newyork 13, London 55, Milano 1 frankot emelkedett, Prága, amely ma elérte a 17 frankos árat 70 centimest javult. A francia frank ismét alább morzsolódik és valószínűleg ennek hatása alatt a leu is veszített néhány pontot. Berlin, amely e hó elsején 0.000045 volt, máig 0.00000-re, tehát 22-ed részére hanyatlott és csak két milliommodrész választja el egy ujabb nullától, ami a tízmilliomodrész helyére tolja az első értéket jelentő számjegyet. A leu kismértékű csökkenése nem hozott szilárdságot a belföldi piacon, mert a pénzhány miatt a minimálisra csökkeht az üzletkötések száma. Csak „promt kassa“, azonnali ki egyenlítésre adnak devizát a bankok. Különösen a femesvári és a nagyváradi pénzüntézek küzdenek a pénzhánnyal és a bankok általában kénytelenek kilitelezéseiket megszorítani.

— **Aradi valutaárak.** (Szeptember 18.) Francia frank 12.50, svájci frank 40, dollár 222, dinár 2.15, szokol 6.30, lira 9.50, angol font 995, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.0033. **Kifizetések:** Budapest belföldi 140, külföldi 80, Bécs 325, Prága 6.56, Zürich 39.25, Milano 9.75, London 1005, Páris 12.70, Newyork 220, Belgrád 2.40.

— **Temesvári valutaárak.** Szept. 18. Newyork 220, dollár 222, London 995, angol font 1000, Páris 12.60, francia frank 12.85, Zürich 38.80, svájci frank 38.50, Milano 9.63, lira 9.20, Belgrád külföldi 2.35, belföldi 2.22, dinár 2.19, Prága 6.88, szokol 6.58, Budapest külföldi 83, belföldi 140, magyar korona 125, Bécs 328, osztrák korona 330.

— **Bucurestli tőzsdezárlat.** (Szept. 18.) Kifizetések: Páris 12.60, Berlin 0.000015, London 988, Newyork 218, Milano 9.60, Zürich 38.50, Bécs 0.0031, Prága 6.50, Budapest 0.0115. — **Vahuták:** Napoleon 800, márka 0.000010, léva 2.05, török lira 1.18, angol font 1005, francia

frank 12.60, svájci frank 41, lira 9.30, drachma 4, dinár 2.15, lengyel marka 0.0090, osztrák korona 0.0033, magyar korona 0.0080, szokol 6.40.

— **Zürichi nyitás.** (Szeptember 18.) Berlin 0.000003, Amsterdam 222.75, Newyork 566, London 2570, Páris 32.70, Milano 24.8250, Prága 16.90, Budapest 0.0310, Belgrád 6.10, *Bucuresti* 2.5250, Varsó 0.0020, Bécs 0.00796250.

— **Zürichi zárlat.** (Szeptember 18.) Berlin 0.000002, Amsterdam 223, Newyork 567, London 2575, Páris 32.65, Milano 24.85, Prága 17, Budapest 0.0310.

— **Züricht utóárfolyamok.** (Szept. 18.) Berlin 0.00000225, Amsterdam 223, Newyork 566.3750, London 2571.50, Páris 32.7250, Milano 24.9250, Prága 16.95, Budapest 0.0310, Belgrád 6.10, *Bucuresti* 2.5250, Varsó 0.0020, Bécs 0.0080.

— **Budapest Devizaközpont jegyzései.** (Szeptember 18.) Napoleon 69200, Amsterdam 7670—8110, Berlin 0.0001—3, Belgrád 210—224, *Bucuresti* 92—103, leu 93—106, London 88.500—92.900, angol font 89.00—93.400, Milano 862—917, lira 872—927, Newyork 19500—20600, dollár 19800—20909, Páris 1150—1216, francia frank 1163—1231, Prága 588—632, Varsó 0.07—865, Bécs 0.2760—29.80, Zürich 3440—3660, svájci frank 3460—3680.

— **Pénzvilág - Rumänische Finanzwelt** a bel- és külföldi kereskedelmi és ipari élet szaklapja. Szerkesztőség Oradea-mare, Strada Jókai Mór 17.

— **A Nobel-díj idei jelöltjei.** Stockholmból táviratozzák: A Nobel békédíjra az idén harminchat jelölt van, köztük Harding, elhunyt amerikai köztársasági elnök is. A szabályzat szerint ugyanis halott is jelölhető a békédíjra. A jelöltek között van Robert Cecil angol külügyminiszter, Keynes gazdaságpolitikus, Nitti volt olasz miniszterelnök, Brandström Elza, a Vöröskereszt megbízásából Oroszországban működő svéd asszony és Lindhagen stockholmi polgármester.

„Ezüst király“. II. Rész csak még ma szerdán az Apolloban

Botrány

a szociálista kongresszuson.
(Fluerás pofozkodott. — A kommunisták nem kívánatosak.)

Clujól (Kolozsvárról) táviratozák: Ma délelőtt folytatták a szociálista kongresszust, ez alkalommal a kommunisták nélkül, akiket nem engedtek be a terembe. Erre a kommunisták külön gyűlést akartak rendezni, de azt a rendőrség feloszlatta és tizenegy férfi és egy női vezetőt letartóztattak. A kongresszus teljes nyugalommal kezdte meg ülését, de az elnök felszólalása közben a tultemperamentumos Fluerás

egy belépő kommunistához rohant és felpofozta. A kommunistát kivezették. Az elnök tiltakozott Fluerás eljárása ellen és indítványára Fluerást kizárták az üléshől. Az elnök ezután kiáltványt terjesztett elő, amelyben a romániai szociálisták kimondják az amsterdami internacionáléhoz való csatlakozásukat. A kiáltvány szövegét három nyelven tolmácsolták: magyarul, románul és németül. Az elnök kijelentette, hogy a kommunista elemek nem kívánatosak a szociálista pártban még akkor sem, ha csatlakoznának az amsterdami internacionáléhoz, mert csatlakozásuk csak szinleges volna. Az elnök után még többen felszólltak, az amsterdami csatlakozás ellen. A kongresszus még tart, és valószínűleg délután mondják ki az ünnepélyes csatlakozást az amsterdami internacionáléhoz.

Mozi.

Aradi mozihierek. A titokzatos telefon cimmet páratlan érdekességi, rejtelmes kalandokkal, bravuros csodákkal teli kalandtörténetet mutat be szerdán az Uránia. A filmet Harry Piel, a mesterdetektív írta és rendezte, s ez maga elégséges bizonyosság arra, hogy valóban bámulatos, a publikum figyelmét és érdeklődését erősen lekötő filmattrakció az amelyet az Uránia szerdán, csütörtökön és pénteken színre hoz. — Amerikai viszontagságok közé, mélységesen megrázó szenvedések sodrába viszi a nézőt az Ezüstkirály második része, amely még csupán szerdán látható az Apollóban. A szenzációsan monumentális filmrecek középpontjában a menekülő hős áll, aki ártatlanul keveredik gyanuba, s akít sem a végzetlen nyomor és szenvedés, sem pedig a fény, a pompa nem tudják elcsábítani a becsület utjáról. A nagyszerű koncepcióju film minden jelenete igazi szenzáció, valóságos élmény.

NYILTTER.

Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

A „Közöny” 1923. szeptember 18-i számában „Sulyos vád egy pékmester ellen” című közleményre kijelentem, hogy az eset után nyomban a kérdéses kutat szakértő mester kimerítette, teljesen dezinficiálta és az eset után a kut vizét még ma sem használom. Az egész feljelentésnek csupán az a célja, hogy a háztulajdonos ily módon tehessen ki a bérleményből, ami már négy éven keresztül folytatott hajszája dacára nem sikerült.

Tóth János
aradi pékmester

3 szobás lakás és iroda-helyiség

külföldi cégnek, lehetőleg belvárosban azonnalra

kerestetik.

Cím: Bánát hírlapiroda, Timisoara (Temesvár). 41

Minden csütörtökön halastély, minden szombaton disznótoros vacsora

Porezán János,
Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros B.-tér) 17. sz. alatti csinosan berendezett vendéglőjében. Kifűnő konyha, hegyaljal borok, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak. Naponta elsőrendű olgányzene. 13831

Csinos jó megjelenésű

reprezentálni tudó lányok a mintavásár tartalmára 48 (-) (-) felvétetnek. (-) (-)

Jelentkezés d. n. 5-6-ig.
Mintavásár „A” pavillon „Bogza” sátor, Timisoara.

Üzletet keresők figyelmébe. Biztos egzisztencia.

Fűszerüzlet teljes berendezéssel, külön korosmával, 9 helyiségből, 3 szobás lakással, sok mellékkelhelyiséggel, külön pékséggel, fedett tekepályával, kerthelyiséggel, legforgalmasabb utvonalon, a várostól 35 peronyi távolságra, lelépés nélkül üzletembernek ha zombérbe adatik, esetleg házzal együtt eladó.

Bővebbet: Haász-Iroda, Arad, Str. Romanulul 5. (Zrinyi-u.) Ahol bár- és magánházak 3-6 szobás lakásokkal, eladásra állandóan előjegyvezve vannak. 13640

Három vagy négyszobás lakáskerestetik irodának.

Cím Kelet hírlapirodában, Arad. 14020

Régi fogakat és törött arany fogakat a legmagasabb árban veszek

Mondjalled
vizsgázott fogász. ARAD, Bul. Reg. Ferd. 17., József főherceg-u 17.

CREME MADELAINE

Kiváló hatású kozmetikai készítmény szeplő bőrátka (mitesszer) pattanások, arcvörösség, májoltok és arcbőr minden tisztálansága ellen. — Készítik:

Dr. Földes & Hehs

gyógyszerészek, pipere szappan és vegyészeti gyár: Arad, Micalaca. Budapesten Bertalan-utca 26. Margit creme gyár. Ügyeljünk a márkára, óvakodjunk a hamisításoktól és hasonnemű' utánzatoktól. 13891

Hirdetmény.

Pánatulnou községnél egy irnok, vagy gyakornok nyer alkalmazást. 5247 Jegyző.

Mütrágya raktárra érkezett

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület

14105

No. 215—1923. ex.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE

Subsemnatul executorul judecatoresc, prin acesta publică, ca in urma decisiunei judecatoria de ocol Radna, cu No. G. 1835—1923 favorea lui Dr. Alexiu Boţociu avocat, pentru suma de 6000 lei capital și acces, in contra urmaritului mobilele urmatoare și anume: maşina de frământat pământ, etc. preţuit in 14000 lei, in 29. Septembrie 1923. la ore 10 am. in comuna Soborsin la casa No. 290. sa vor vinde la licitaţie publica.

Radna. la 9. Septembrie 1923. Arpad Tichy, executor judecatoresc. 14019

Az Ineui (Borosjenői) Perzsaszőnyeg Szövőipar

keres azonnali belépésre

hozzaértő munkavezetőnőt.

Jelentkezést az Egyesült Bank R.-t.-nál Aradon kérünk.

Mindenki résztvehet a Mintavásáron

plakátokkal, reklámtáblákkal, röplvekkkel vagy bármely más propaganda anyaggal. Megbízásokat kizárólagos joggal felvesz a

Bánát Hírlapiroda

TIMISOARA. 45 Telefon 18—50,

1000 Leit kereshetnek naponta

lapelérusitással foglalkozó nők és férfiak. Jelentkezni lehet Bánát Timisoara (Temesvár) hírlap irodában. 38

AVIZ. (Al treilea.)

Tribunalul din Arad sub No. V. Fsoc. 54—14—1923. a luat la cunostinta, aprobând hotărârea Adunării generale a fabricii de ghete „Transilvania” s. a., Arad, tinută la 13 Maiu a. c. — de a lichida această societate pe acţiuni — și a înregistra la 20. Iulie a. c. sub No. 54—4. Comisia de lichidare compusă din D-nii: dr. Stefan Anghel, Aloisiu Steigerwald și Victor Bosniacu.

In consecință, conform dispozițiilor Legii comerciale invităm din nou pe toți creditorii societății să-și anunte pretențiunile lor în scris, cu acte justificative, în răstimp de 6 (șase) luni dela publicarea a treia a acestui aviz, către președintele Comisiei de lichidare, dl. primar dr. Stefan Anghel Arad.

După expirarea termenului urmând distribuirea integrală între acționari a restului de capital, pentru creditorii întârziati nu mai putem primi nici un obligament pentru a le plăti eventualele pretențiuni.

Arad. la 1. Septembrie 1923.

„TRANSILVANIA”

fabrică de ghete s. a. in lichidare ss. Dr. Stefan Anghel, ss. Aloisiu Steigerwald, ss. Victor Bosniacu.

ERTESIÉS.

(Harmadik.)

Az aradi kir. törvényszék V. Fsoc. 54—14—923. szám alatt jóváhagyta a „Transilvania” cipőgyár r. t. Arad, — folyó évi május hó 13-án tartott közgyűlésen hozott határozatát, amelynek értelmében ezen részvénytársaság felszámol — beiktatván folyó évi július hó 20-án 54—4. szám alatt a következő felszámolási bizottságot: dr. Anghel István, Steigerwald Alajos és Bosniacu Victor urakat.

Fentiek értelmében, valamint a Keresk. törv. alapján, újolag felhívjuk a részvénytársaság összes hitelezőit, hogy követeléseiket ezen értesítés Harmadszori közzétételétől számítandó 6 hónapon belül, okmányokkal igazolva, írásban jelentsek be dr. Anghel István polgármester úrnál Aradon, mint a részvénytársaság felszámolási bizottsági elnökénél.

Ezen határidő betelte után a hátralékos tőke teljes egészében a részvényesek között szét lesz osztva, — úgy, hogy a későbbi felszámolások — az elértett hitelezők esetleges követeléseikre nézve, — semmi néven nevezendő felelősséget nem vállalunk. 5277

a „TRANSILVANIA” cipőgyár r.-t. felszámolás alatt Dr. Anghel István s. k. Steigerwald Alajos s. k. Bosniacu Victor s. k.

Sok pénzt takarít meg, ha az

„Aradi Közlöny”-ben,

Hirdet, mert hirdetés ingyen jelenik meg a

„Bánati Közlöny”-ben.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„BÁNATI KÖZLÖNYRE” levélben figyelmet felhívottat kérem a jelzett jelzés levél átvételére. H. B. 37

Házasság.

NŐSÜLNE 49 éves özvegy, gyermektelen vidéki hivatalnok, 120.000 lei vagyonnal, teljes házi berendezéssel. Fozzáálló és kora tisztességes, jólelkű, gyermektelen, szolid, a gazdasszonykodás minden teendőjét végezni tudó nők leveleit nagyon megjelölésével „Csendes boldogság” jelisével Aradi Közlöny kiadóhivatala közvetíti. Titoktartás becsületes. 5331

Alkalmazás.

INTELLIGENS NŐT keresek második gimnazista leánykámhoz nevelőnőnek. Német tudással bírók és képzett végzetek előnyben részesülnek. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

PERFEKT magyar-német gépirónó állást keres. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5340

FŐZNI tudó mindenes jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cím Kelet hírlapiroda Arad. 14020

KÖZÉPKORU nő főzést, esetleg háztartás vezetését vállalja. Cím Kelet hírlapirodában Arad. 14020

IRODISTA kisasszony, ki italszakmában működött, október 1-i belépésre keresetik. Gyorsírás megkívánatik. Írásbeli ajánlatokat „Gyorsíró” jeliségre Kelet hírlapirodába Arad, kérek. 14019

GYAKORNOK felvétetik Schenker és Társa cégnél Arad, Csaffdi-palota. 14018

TANULÓLEANYOK fizetéssel felvétetik Hidvéghy kocsijárában Arad, Calea Bihorulni 4. 13331

VARRÓLEANYOK és egy vasalóné felvétetik Stern Testvérek Arad, Strada Metianu (Forray-utca.) 13331

KERESKEDŐSEGÉDET, kinek a textil szakmában kellő gyakorlata van, románul, magyarul, németül beszél, keresek. Ajánlatot „Magas fizetés” jeliségre Aradi Közlöny kiadóhivatala. 5333

FŐZÉSHEZ és jobb műhelyes felvétetik Erbeszkerh Béla Arad, Str. Alexandru Gavra 6. 13331

OKLEVELES TANITÓNÓT keresek III. és IV-ik elemista leányaim mellé Márkós Béláné Baia de Cris (Körösbánya.) 5328

NAGYOBB SZŐLŐTELEP KEZELÉSÉRE, esetleg mezőgazdasággal egybekötve, ajánkozik józan, megbízható, szakértett egyén, aki egy a szőlészet, borászat, zöldségtudomány, mohás-ottvány, kertészet, gyümölcsészetet teljesen érti. Ajánlatokat „Rendszeres” jeliségre Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 5330

VIDÉKI volt kereskedő, jó megjelenéssel, elvállal utazói, raktárnoki, vagy hasonló állást. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5329

JOBB házből való leány állást keres. Cím Bánati hírlapirodában Timisoara (Temesvár.) 44

MINDENES kétféle családhoz felvétetik Arad, Str. Piri 5. II. 17. 5238

PÉNZTÁRHOZ egy leány kerestetik Kain gyógytár Arad, Strada Banatulul (Asztalos Sándor-utca.) 5339

Ingatlan.

FŐTÉREN 2 szobás komplett lakás legmodernebb butorzással eladó. Reflektánsok címet Aradi Közlöny kiadóhivatala kérem. 5034

EGY, vagy két szobás lakást magas bérért, esetleg lelépés ellenében azonnalra keresek. Cím Bánati hírlapirodában Timisoara (Temesvár.) 35

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keres belvárosban hivatalnok. Cím Kelet hírlapirodába Arad. 14019

BELVÁROSI 1 szobás, konyha és edény használatos butorozott lakást elcserélnék egy 1 szobás garson lakással a belvárosban. Cím Eoca iroda Arad Str. Eminescu 40. sz. 13962

Vétel és eladás.

VASZON-ERNYŐ üzletbejárati fűtő, használt, de jókarban, hozzá való teljes vasfelszereléssel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5000

ELADÓ használt magyar koromért egy 50 HP. Wobanka nyersolaj motor, két lend kerékes, malom és más ilyen üzemi hajtására kitűnően alkalmas, kifogástalan állapotban üzembe megtekinthető. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5196

NŐI BORKALAPOK Lei 160.— viszonteladónak árkedvezmény Posch áruház Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. 5261

EGY vadonatúj frakköltöny közepes méretűre eladó. Cím a kiadóban. 5335

EBÉDLŐDIVÁNY, kis divány két székekkel, ágyak, függönyök, storkok, két és egy ágyas kézimunka-terítők, törülközők, női fehérneműk, kézimunkák, íróasztalok, dísztárgyak, stb. eladók. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

ANTIK tárgyakat, díszműveket, kézimunkákat, függönyöket, szőnyeget, fehérneműt stb. bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (vált Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

PEDÁLOS CIMBALOM eladó. Szedlák István vendéglős Pecca-Romána (Román-Pécska.) 5327

HÁRMAS SZÁMU Wertheim-cassa bécsi gyártmány és egy réz gyermekágy eladó. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5332

JÓKARBAN levő könnyű stráfkocsi eladó. Szodagyár udvar. Arad, Ipartestülettel szemben. 14019

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szírnaszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árrban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

VESZEK könyvtárat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 13629

A NAGY KERESLETHEZ VALÓ TEKINTETTEL sűrűn keresünk antik butorokat, perzsa szőnyeget, festményeket, műtárgyakat, régi fegyver és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst étvös munkákat. Vidéki meghívásra kintazunk. Szépművészeti Szalon Arad, Ortutay-palota. 13573

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 13631

Aranyát, ezüstjét, briliáns- és gyémánttárgyat a legjobban eladhatja Waldmannal Arad, Piata Avram Ianou 14. 5083

Építészek! Bányák! Vállalkozók! Viszonteladók!

Saját készítményű kubikos és nyárfa talicskák elsőrangú kivitelben, szolid árak mellett kaphatók! 14012

AUFRICHT MIKSA, tűzifa, épület-, fenyő-szerkezésműbutor-fakereskedésében. IRODA: Strada Bucur 8. Telefon 10. ARAD, Calea Victoriei 1-2. Telefon 69.

Ha eljön a timisoarai-temesvári Arumintavásárra, ne mulassza el megítógaini

LÁNG VALY 5806

iparművészeti-, parfümeria- és játékaru-termék (Hitelbank-palota, a városháza mellett), ahol a legizésesebb ajándéktárgyak találhatók.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém tisztelt üzletbarátaimat és az összes érdekelteket értesíteni, hogy

gyarmatáru import-export vállalatom irodáit szeptember 15-től Timisoara (Temesvár) Belváros, Lono-vics-u. I. sz. (püspöki palota) helyeztem át. Teljes tisztelettel

EMANUEL EMIL. Telefon 15-11. és 15-00. - 34

Sok pénzt takarít meg, ha a

„Bánati Közlöny”-ben

Hirdet, mert hirdetés ingyen jelenik meg a

„Aradi Közlöny”-ben.

Ingatlan.

AZONNAL ELFOGLÁLHATÓ 3 szobás előszobás, parkirozott udvaru magánhá eladó. Arad, Calea Șaguna 168. 584

BELVÁROSBAN gyönyörű magánház átvehető négyszobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13931

MOSÓTYI-telepen fűtővonalon kisebb bérház 300 öles telekkel 105.000 leiert sűrűn eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13931

HÁZ ELADÓ, esetleg elfoglalható 2 szobás lakással, Timisoara (Temesvár) Burkos-utca 8. Gyárváros. 38

Üzletok.

FÁFELÉP teljes felszereléssel, 2 szobás lakással eladó. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5348

Ellátás.

HAZIKOSZTI elsőrendű kapható Timisoara (Temesvár) III. Helvét-u. 35. 40

KOSZTOS és Kovátsékos felvétetik. Arad, Calea Radnai-ut 60-74. 14019

TELJES ELLÁTÁST zongoratanítással, francia és német nyelv oktatással kaphat uri családnál két 12-14 éves fiú vagy leány tanuló. Cím Aradi Közlöny kiadóhivatalában 4873

Különféle.

GUTZ JACOB páro s igazolványát és pénztárcáját elvesztette. Megtaláló kéri a Timisoara (temesvári) rendőrségnél leadni. 39

KAKUJA Balázs páro s igazolványát elvesztette. Kéri a Timisoara (temesvári) rendőrségnél leadni. 42

Butorok
a legjobb kivitelben állandóan raktáron és mérsékelt árak mellett kaphatók! 13779
VICTORIA-butorgyár, ARAD, Strada Ioan Calvin 42.
Lerakat: Neuman palota, (Strada Horia.)

Főtisztviselő

kereskedelmileg képzett, könyvelésben szakértő, román, magyar, német levelezésben jártas, kiterjedt áruismerettel, állását változtatni óhajtja. Szíves megkereséseket „27 évi gyakorlat” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 5842

Használt ólom megvételre kerestetik.